

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Anicuța Todea | Anca Veronica Tăut | Adina Achim | Elena Lăpușan

caiet de
aplicații

clasa

3

SINAPSIS®

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Anicuța Todea | Anca Veronica Tăut | Adina Achim | Elena Lăpușan

caiet de
aplicații

clasa

3

SINAPSIS®

Design: Iuliu Duma
Illustrații: Constantin - Flavius Pătrașcu
Redactor: Corina Șaitiș
Corectură: Anca Pascu

© Copyright 2015 Sinapsis Publishing Projects. Toate drepturile rezervate

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Limba și literatura română: caiet de aplicații: clasa a III-a /**

Anicuța Todea, Elena Lăpușan, Adina Achim, Anca Veronica Tăut. -
Cluj-Napoca: Sinapsis Publishing Projects, 2015
ISBN 978-606-8616-27-8

I. Todea, Anicuța
II. Lăpușan, Elena
III. Achim, Adina
IV. Tăut, Anca Veronica

811.135.1(075.33)
821.135.1.09 (075.33)

Dă-ne Like pe
facebook.[®]

Like www.facebook.com/editura.sinapsis

SINAPSIS[®]
www.sinapsis.ro

CPR
Conceput și produs în România

CUPRINS

Propoziția și textul	4
Semnele de punctuație	10
Cuvântul. Silaba. Sunetul și litera	13
Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător	18
Cuvinte cu sens opus	20
Cuvinte cu mai multe sensuri	22
Cuvinte asemănătoare ca formă, dar diferite ca sens	24
Repetăm ce am învățat!	26
Scrierea corectă	28
Să scriem corect!	
„i-a“ și „ia“	28
Să scriem corect!	
„i-au“ și „iau“	30
Să scriem corect!	
„l-a“ și „la“	32
Să scriem corect!	
„ne-am“ și „neam“	34
Să scriem corect!	
„ne-a“ și „nea“	36
Să scriem corect!	
„să-i“ și „săi (lui, ei)“	38
Scrierea funcțională	40
Afișul	40
Fluturașul	41
Cartea poștală	42
Invitația	43
E-mailul	44
Repetăm ce am învățat!	45
Scrierea imaginativă	46
Textul informativ	46
Textul literar	57
Scrierea despre textul literar	73
Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare	85
Părțile de vorbire	86
Substantivul	87
Substantive care denumesc un singur obiect și substantive care denumesc mai multe obiecte	90
Genul substantivelor	92
Adjectivul	93
Pronumele personal	97
Cuvintele care arată numere	101
Verbul	103
1. Repetăm ce am învățat!	107
2. Repetăm ce am învățat!	109
3. Repetăm ce am învățat!	112

Propoziția și textul

1 Să ne reamintim!

Propoziția este _____.

Propoziția este alcătuită din _____.

Cuvintele unei propoziții sunt legate între ele _____.

Primul cuvânt al propoziției se scrie cu _____.

La sfârșitul fiecărei propoziții se pune _____.

Mai multe propoziții legate prin înțeles alcătuiesc _____.

Fiecare text are un _____, scris în partea de _____, la _____ rândului.

2 Scrie câte cuvinte are fiecare propoziție.

a) Școala ne aștepta cu porțile larg deschise.

b) Pe fețele tuturor copiilor se ctea bucuria revederii.

c) „- Bine ați revenit la școală!”

3 Scrie corect următoarele propoziții.

a) Cartea este un izvor de înțeljență.

b) Vorba dulce multăduce.

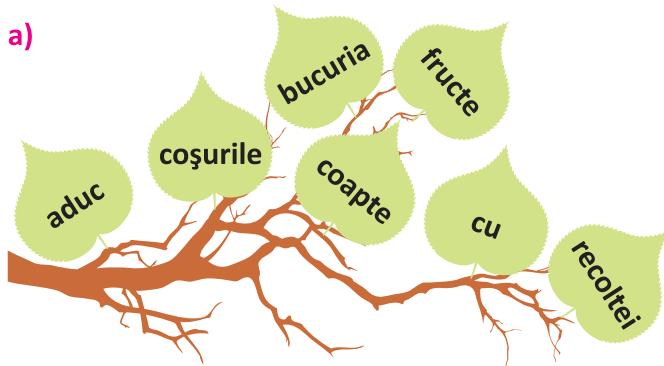
c) Orice om este apreciat după faptele lui.

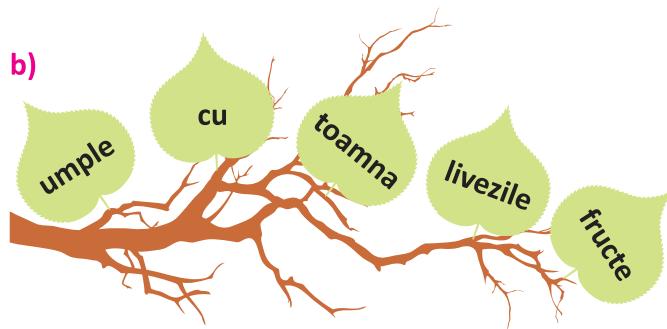
d) Hărnicia este mama succesului.

e) Cine secoală dedimineață de parte ajunge.

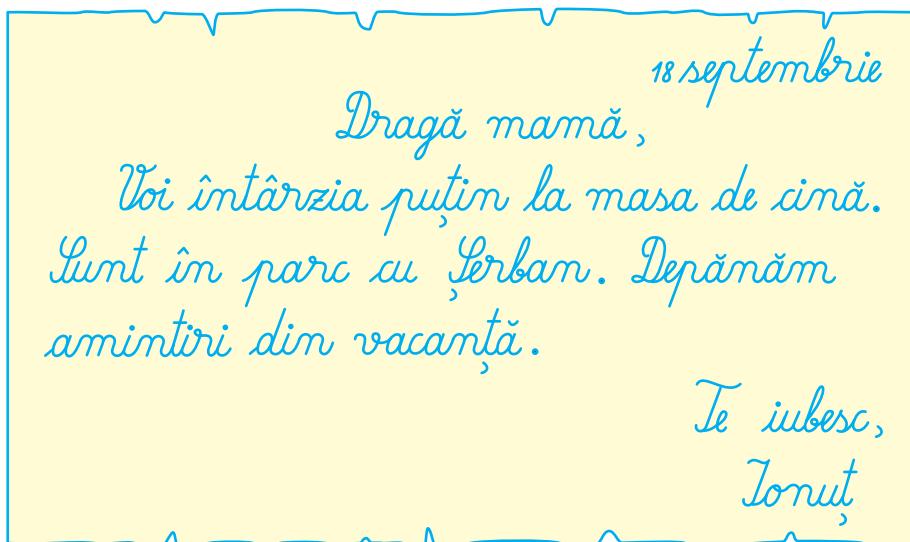
4 Ordenează cuvintele scrise pe frunze, astfel încât să alcătuiești câte o propoziție.

a)

- 5 Citește biletul.

- Transcrie propoziția care arată unde sunt copiii.

- Cea mai lungă propoziție are _____ cuvinte.
- Îmbogățește cea mai scurtă propoziție, adăugând două cuvinte.

- Transcrie formula de adresare.

- 6 Scrie pe fiecare frunză cuvinte care arată cum pot fi acestea toamna. Alcătuiește propoziții de 4-6 cuvinte cu trei dintre expresiile obținute de tine.

Toamna, pădurea tristă își scutură frunzele îngălbenite.

7 Citește textul:

- Ce bine îmi pare să te revăd, Ionuț!
 - Și eu am așteptat cu nerăbdare întâlnirea noastră, Șerbane!
- Unde ai fost în vacanța de vară?
- Am fost la bunici. Dar tu unde ai fost?
 - Am fost într-o tabără la munte.

● Textul cuprinde _____ propoziții.

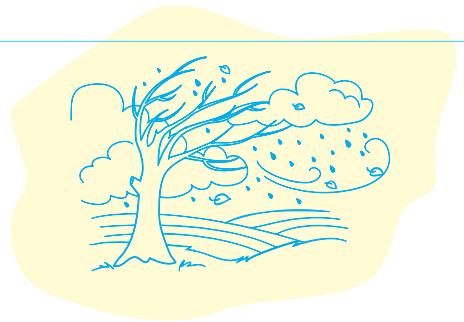
● Propoziția enunțiativă de patru cuvinte este:

● Transcrie o propoziție exclamativă.

● În text sunt _____ propoziții interogative.

8 Alcătuiește:

a) o propoziție enunțiativă, folosind cuvântul „vânt”.

b) o propoziție interogativă, folosind cuvântul „călătoresc”.

c) o propoziție exclamativă, folosind cuvântul „toamna”.

d) o propoziție afirmativă formată din șase cuvinte.

e) o propoziție negativă, folosind cuvântul „senin”.

9 Rescrie corect propozițiile.

● Cocorii a plecat în țările cald.

● De pe chip toamnei se cerne ploile rece.

● Soarele palidă nu mai încălzesc cu putere.

- 10** Completează textul de mai jos, folosind cuvintele potrivite, scrise pe norișori.

frigul

plumburiu

adăpostesc

deasă

rece

văzduhul

copacilor

Frunzele _____ cad arse de brumă. Vântul biciuie _____ cu stropi de ploaie _____ și _____. Vrăbiile zgribulite se _____ tăcute sub streașină. Prin văzduhul _____ trec cronicănd ciorile. Ploile și _____ au alungat copiii în casă.

- 11** Observă și citește textelete.

a)

Nedespărțite!...

de Emil Gârleanu

„Toamnă!... Păsările se rotesc în înalt. [...] Se ridică stolul sus-sus, pe apa albastră a cerului. Un stol de turturale a întârziat. Grăbite s-au strâns în dimineața aceasta.... și pornesc. Întâi o iau pe-aproape de pământ, peste lunci, [...] printre plopii înalți, ca și cum ar vrea să mai vadă locurile acestea o dată. Apoi fac un ocol mare, de jur împrejurul păduricii, în vreme ce o rază de soare împunge pânza norilor și țintește pe cer o dungă de lumină. Bucuroase, păsările bat din aripi și se hotărăsc.“

b)

Zile de toamnă

de George Coșbuc

Ieri vedeam pe luncă flori,
Mândri fluturi zburători,
Și vedeam zburând albine,
Ieri era și cald și bine.

Azi e frig și nori și vânt,
Frunzele cad la pământ,
Florile stau supărate,
Veștejesc de brumă toate.

Ieri era frumos pe afară
Ca-ntr-o caldă zi de vară.
Azi e toamnă pe pământ
Vreme rea și bate vânt.

12 Bifează varianta corectă.

a) Autorul primului text este

- Emil Gârleanu.
- Cezar Petrescu.
- Mihail Sadoveanu.

b) Păsările călătoare se adună în stoluri pentru

- a-și repara cuiburile.
- a căuta hrana.
- a pleca în țările calde.

c) „O rază de soare împunge pânza norilor“ se referă la

- lumina care răzbate dincolo de nori.
- strălucirea razelor soarelui.
- cerul senin.

d) Poezia prezintă sosirea anotimpului

- vară.
- toamnă.
- iarnă.

e) Cuvântul „vânt“ rimează cu

- supărate.
- toate.
- pământ.

13 Completează spațiile libere:

Primul text are _____ alineate.

Alineatul al doilea are la început cuvântul _____.

În ultimul rând, cuvântul care conține cele mai multe consoane este _____.

Primul alineat este format din _____ enunțuri.

Al treilea enunț, din primul alineat, este format din _____ cuvinte.

Al doilea text are _____ strofe. Fiecare strofă este formată din _____ versuri.

Primul cuvânt al fiecărui vers este scris cu _____.

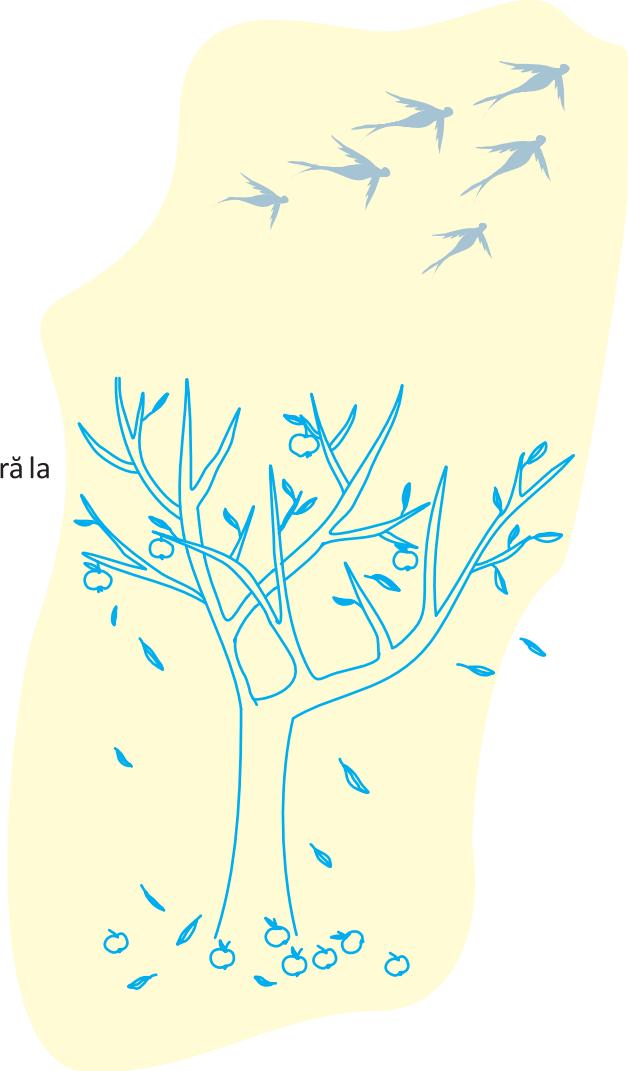
Al doilea vers din a treia strofă este _____.

Al doilea cuvânt din versul al treilea al ultimei strofe este _____.

Ultimele două versuri ale strofei a doua au _____ cuvinte.

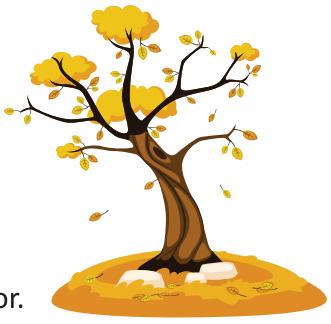
Titlul textului este „_____“, iar autorul lui este _____.

Zile de toamnă este un text în _____.

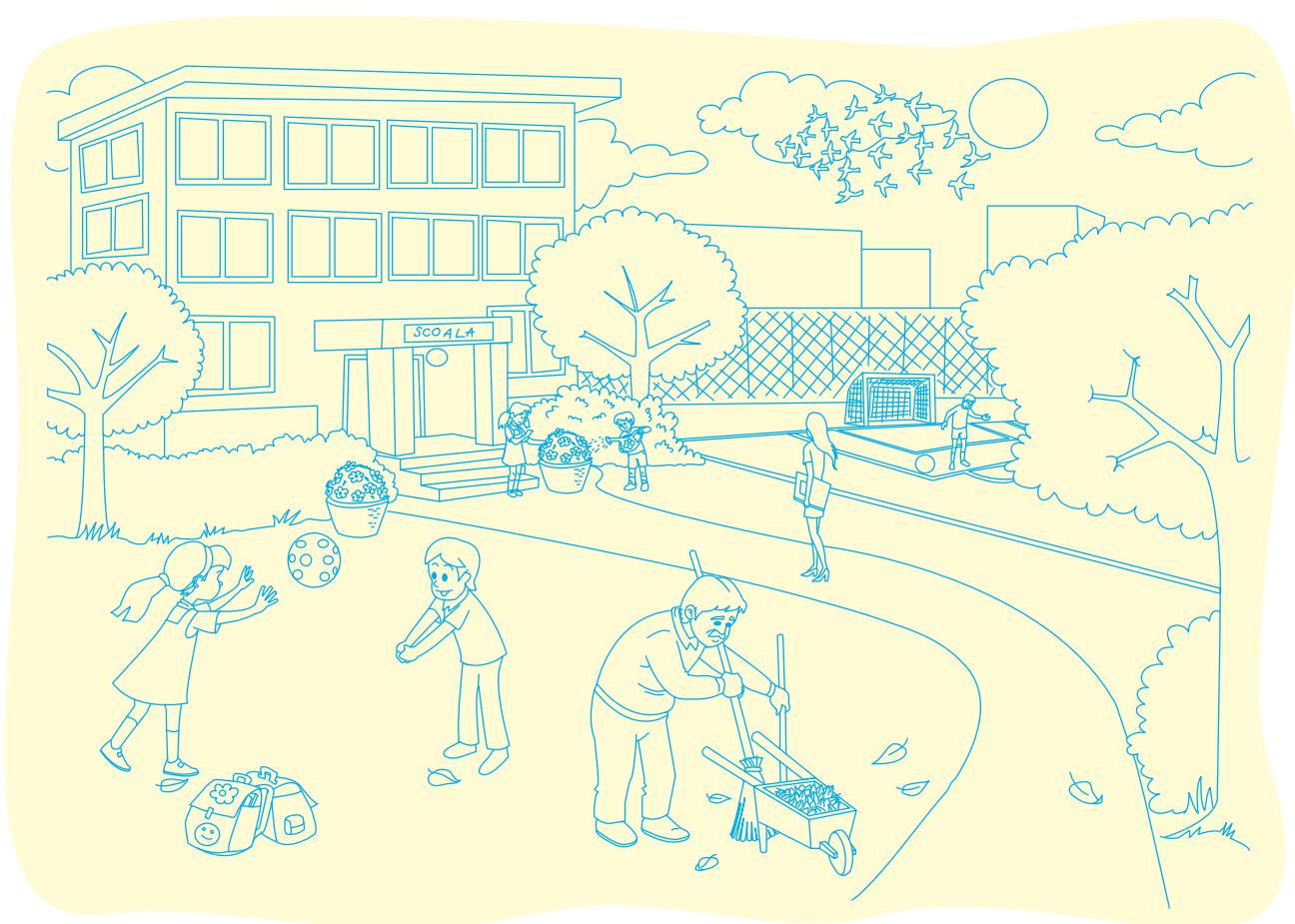
- 14** Ordenează propozițiile pentru a obține un text. Pune-i un titlu.
Îmbogătește textul adăugând două propoziții.

- Toți sunt dornici să împărtășească amintiri din vacanță.
- Toamna aduce începerea anului școlar.
- Cu fețe vesele, copiii se îndreaptă spre porțile deschise ale școlilor.

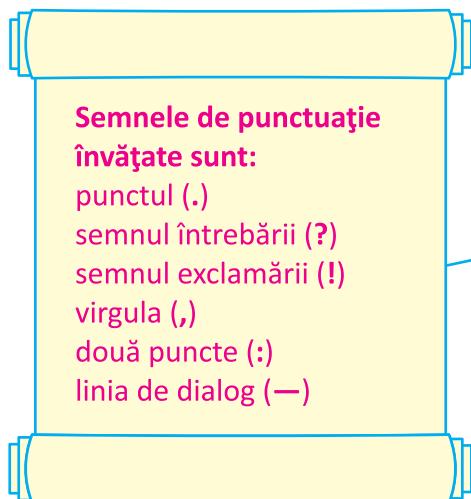
- 15** Găsește al doilea vers.

- Fructe dulci și aromate
- Școala iar a început

Semnele de punctuație

Să ne reamintim!

- 1 Completează spațiile libere.

Punctul se folosește la sfârșitul _____

Semnul întrebării se folosește la _____

Semnul exclamării se folosește la _____

Virgula se folosește _____

Două puncte se folosesc _____

Linia de dialog se folosește pentru a arăta _____

- 2 Completează textul următor cu semnele de punctuație potrivite.

În scorbura răchitei Lizuca adoarme Visul e o poartă în lumea poveștilor Cățiva pitici o întâmpină pe fetiță și îi spun

N-ai de ce te teme Lizuca Noi suntem piticii din poveste N-ai dorit tu să ne întâlnești

Așa este încuviață fetiță

N-ai spus tu tuturor să vândă pădurea oamenilor

- 3 Formulează întrebări, al căror răspuns să fie propozițiile următoare:

Întrebare: Cine _____

Răspuns: Lizuca s-a rătăcit prin dumbravă.

Întrebare: Ce _____

Răspuns: Patrocle a căutat adăpost pentru stăpâna sa.

Întrebare: Unde _____

Răspuns: Cei doi s-au adăpostit în scorbura unei răchite.

Întrebare: De ce _____

Răspuns: Lizuca se temea de întuneric.

- 4 Reformulează următoarele propoziții, astfel încât ele să devină exclamative și interogative, schimbând ordinea cuvintelor.

Model:

- Noaptea e înfricoșătoare și rece.
Ce înfricoșătoare și rece e noaptea!
E înfricoșătoare și rece noaptea?
- Pe cer lumina se stinge încet.

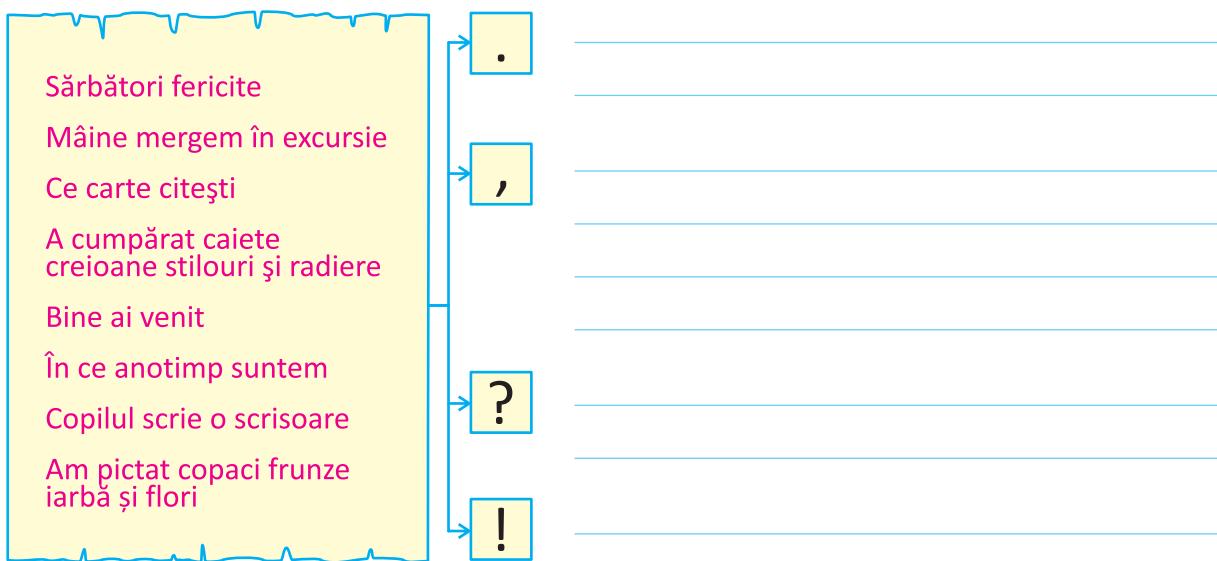

- Întunericul devinea tot mai des.

- Zgomotul zilei a încetat brusc.

- 5 Alcătuiește enunțuri, în care să folosești semnele de punctuație învățate.

- 6) Transcrie fiecare propoziție la locul potrivit, completând și semnul de punctuație.

- 7) Imaginează-ți un dialog între fetiță și răchită.
Dă un nume fetiței și scrie dialogul. Găsește un titlu potrivit dialogului.

- 8) Alcătuiește un text în care să folosești cât mai multe semne de punctuație.

Cuvântul. Silaba. Sunetul și litera

- 1 Completează spațiile libere.

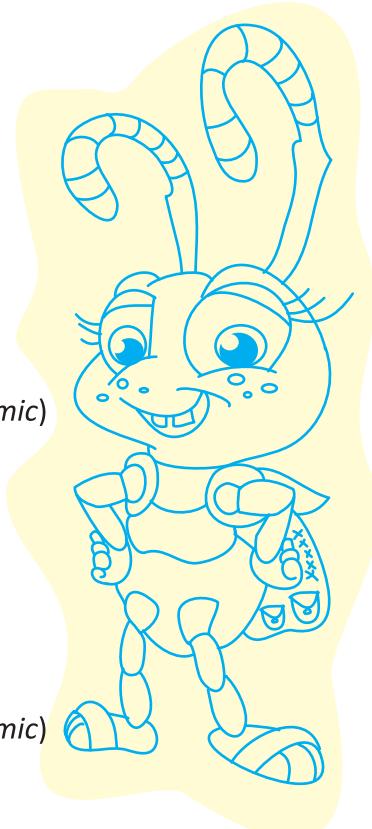
Cuvintele sunt formate din _____ . Silabele sunt formate din _____ .

Semnul scris al sunetului este _____. Sunetele sunt de _____ feluri:
_____ și _____ .

- 2 Încercuiește vocalele din strofa următoare.

„Din căsuța lui de humă
A ieșit un greieruș,
Negru, mic, muiat în tuș
Și pe-aripi pudrat cu brumă:
Cri-cri-cri
Toamnă gri...“

(George Topârceanu – *Balada unui greier mic*)

- 3 Subliniază consoanele din strofa următoare.

„Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică...“

(George Topârceanu – *Balada unui greier mic*)

- 4 Scrie cuvintele în ordinea crescătoare a numărului de silabe.

toamnă, îngălbenite, nor, călătoare, livadă, vânt, animalele, desfrunzite, anotimp

- 5 Înlocuiește vocalele subliniate cu altele și scrie cuvintele obținute conform modelului.

bac**i** → beci, bici

sare → _____

ramă → _____

durag → _____

sutate → _____

plan → _____

suc → _____

păr → _____

formă → _____

torn → _____

6 Înlocuiește consoanele subliniate cu altele și scrie cuvintele obținute.

casă → _____
dai → _____
pare → _____
hai → _____
pod → _____

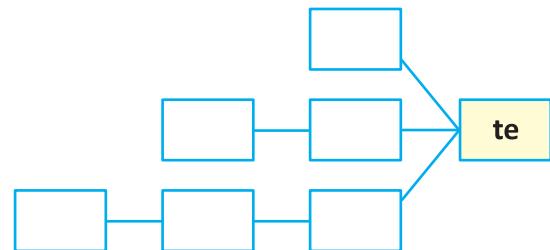
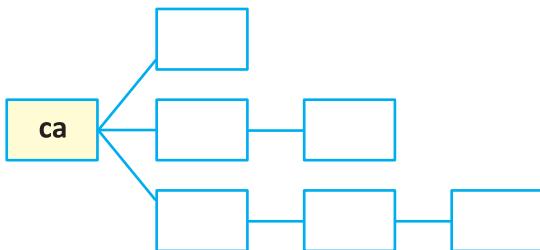
scame → _____
cadă → _____
mare → _____
cont → _____
pană → _____

7 Pune consoane în locul vocalelor și scrie cuvintele obținute.

pare → _____
cui → _____
case → _____

cere → _____
porj → _____
pasă → _____

8 Adaugă silabe potrivite pentru a obține cuvinte.

9 Scrie cuvintele în tabel.

iată, scop, suie, ieſe, crap, baia, tren, oase, nouă, oală, roua, gras

CCVC	VVCV	CVVV
	iată	

10 Completează cuvintele cu literele pierdute.

De data aceasta, veverița nu a săit la pliare. Era tânără și frumoasă, dar era și foarte săracă. De la război, săracă era deosebit de mult. Dar văzând că veverița este foarte frumoasă și că nu poate să se întoarcă acasă, săracă a decis să o aducă la rege și să îi ducă la curtea regelui.

11 Completează silabele care lipsesc.

ca _____ re

_____ măvara

pri _____ pe _____

sep _____ brie

_____ clamă

ti _____ re _____

cas _____ vete

_____ furie

co _____ lă _____ e

12 Desparte în silabe cuvintele:

pornește _____

activ _____

aspru _____

ghiozdan _____

contra _____

cereale _____

liniar _____

sticlă _____

13 Taie cu o linie cuvintele care nu pot fi despărțite în silabe la capăt de rând.

vizită

credință

la

excursie

ne-am

lac

sfarm

dimineață

început

s-au

marti

14 Desparte în silabe cuvintele netăiate.

15 Unește silabele pentru a forma cuvinte.

măr

gă

ros

ve

no

bă

e

bu

ge

re

di

se

za

tor

bul

cu

le

în

tre

li

ur

16 Încercuiește cuvintele care sunt despărțite corect în silabe.

clo – pot

cre – ngi

ia – nu – a – ri – e

în – tâmp – la – re

jer – tfă

î – no – ta

i – e – nu – păr

a – za – le – e

i – dee

cas – tel

ghioz – dan

tu – rlă

17 Scrie toate posibilitățile în care cuvintele date pot fi despărțite în silabe, la capătul rândului.

Cenușăreasa

învolburate

întinerise

minunăție

18 Scrie cuvinte formate din:

două litere: _____

trei litere: _____

patru litere: _____

cinci litere: _____

două silabe: _____

trei silabe: _____

patru silabe: _____

cinci silabe: _____

19 Așază cuvintele date în ordinea alfabetică a literelor inițiale.

provizii

alună

frunză

scorbură

bârlog

jir

ghindă

dumbravă

iarnă

mesteacăn

20 Găsește cuvintele care „s-au ascuns“.

albastru → **alb, as, astru, bas**

arătură → _____

farfurie → _____

scrisoare → _____

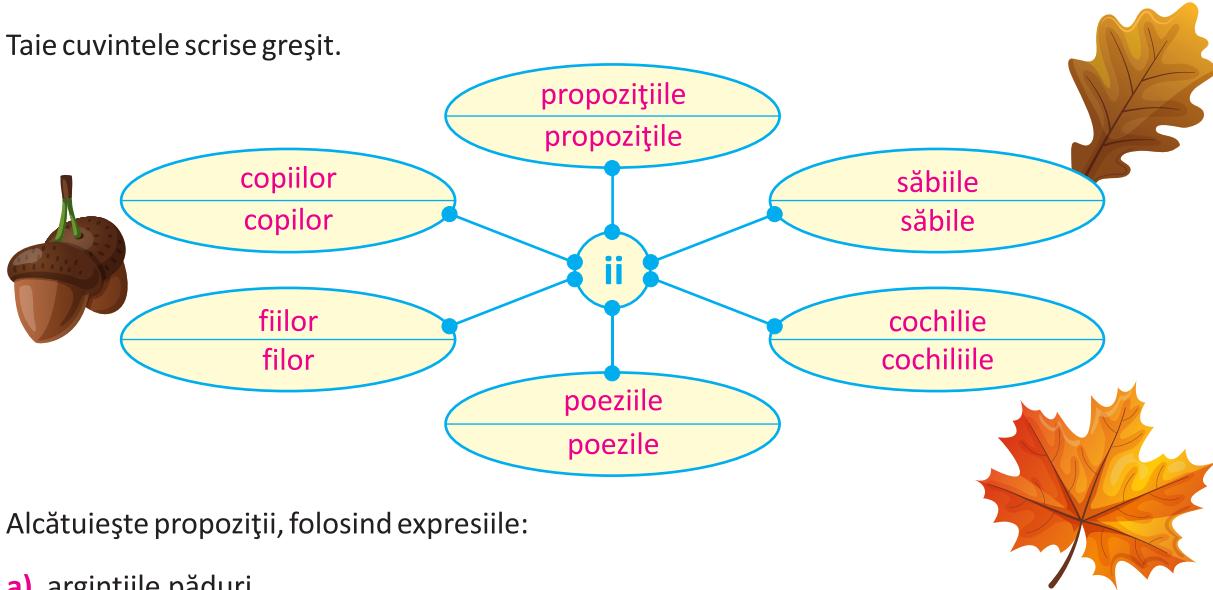
cașcaval → _____

ramură → _____

- 21** Completează tabelul, urmând modelul dat.

sanie	sănnii	săniile	săniilor
bogătie			
câmpie			
vrabie			
(o) mie			

- 22** Taie cuvintele scrise greșit.

- 23** Alcătuiește propoziții, folosind expresiile:

a) argintiile păduri

b) brumăriile fire de iarba

c) ruginiile frunze

d) cenușiiile zări

e) plumburii nori

Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător

- 1 Citește următorul e-mail.

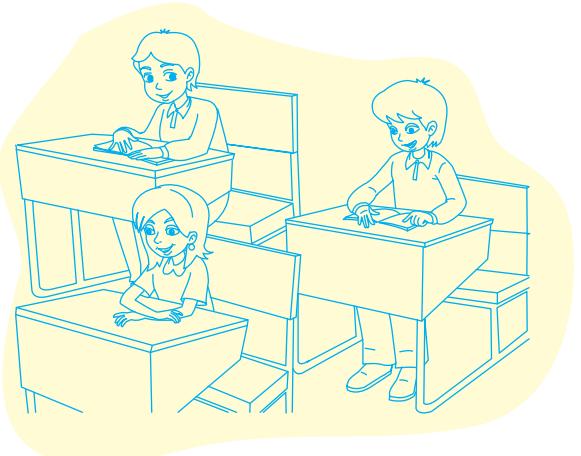
Către: bunicamaria@yahoo.com

Dragă bunică Maria,

Au trecut câteva săptămâni de școală. Am reușit să-mi fac prieteni printre elevii claselor a treia. Sunt foarte bucuros. Îți atașez câteva poze din prima zi de școală. Mi-e dor de tine.

Te îmbrățișez,
Şerban

- 2 Găsește în text cuvinte cu sens asemănător celor date. Scrie-le.

școlari → _____

amici → _____

vesel → _____

cea dintâi → _____

am izbutit → _____

anexez → _____

- 3 Unește cuvintele cu sens asemănător.

valoros

a socoti

harnic

spune

arbore

zăpadă

victorie

întotdeauna

a calcula

noroc

măreț

silitor

nea

prețios

mereu

falnic

șansă

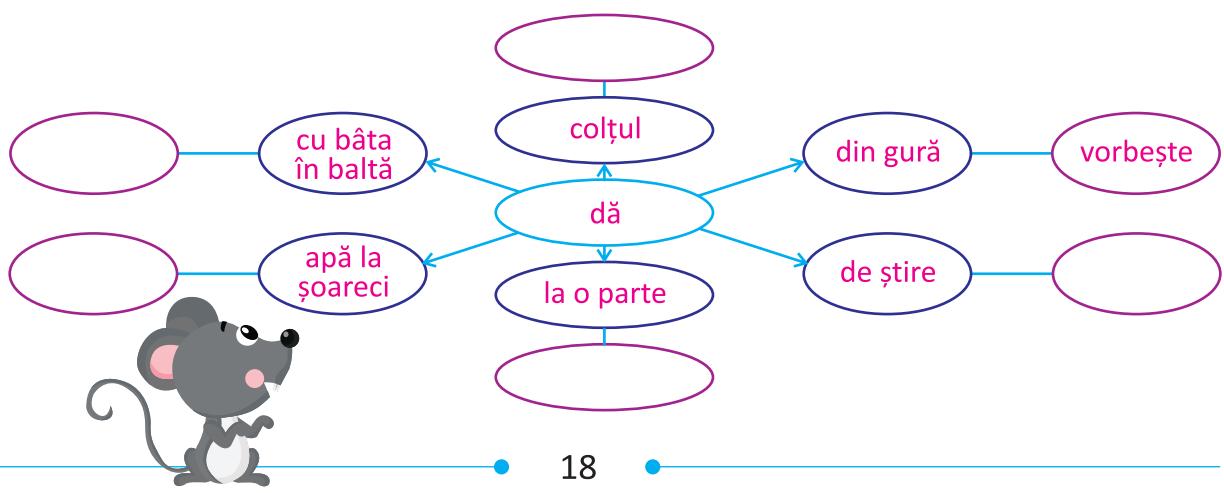
copac

zice

izbândă

- Alcătuiește enunțuri cu trei cuvinte alese de tine.
-
-
-

- 4 Găsește cuvinte cu înțeles asemănător expresiilor date și completează.

- 5 Completează careul.

1 concurs

1

2 aspirație

2

3 îndrăzneală

3

4 liniște

4

5 generos

5

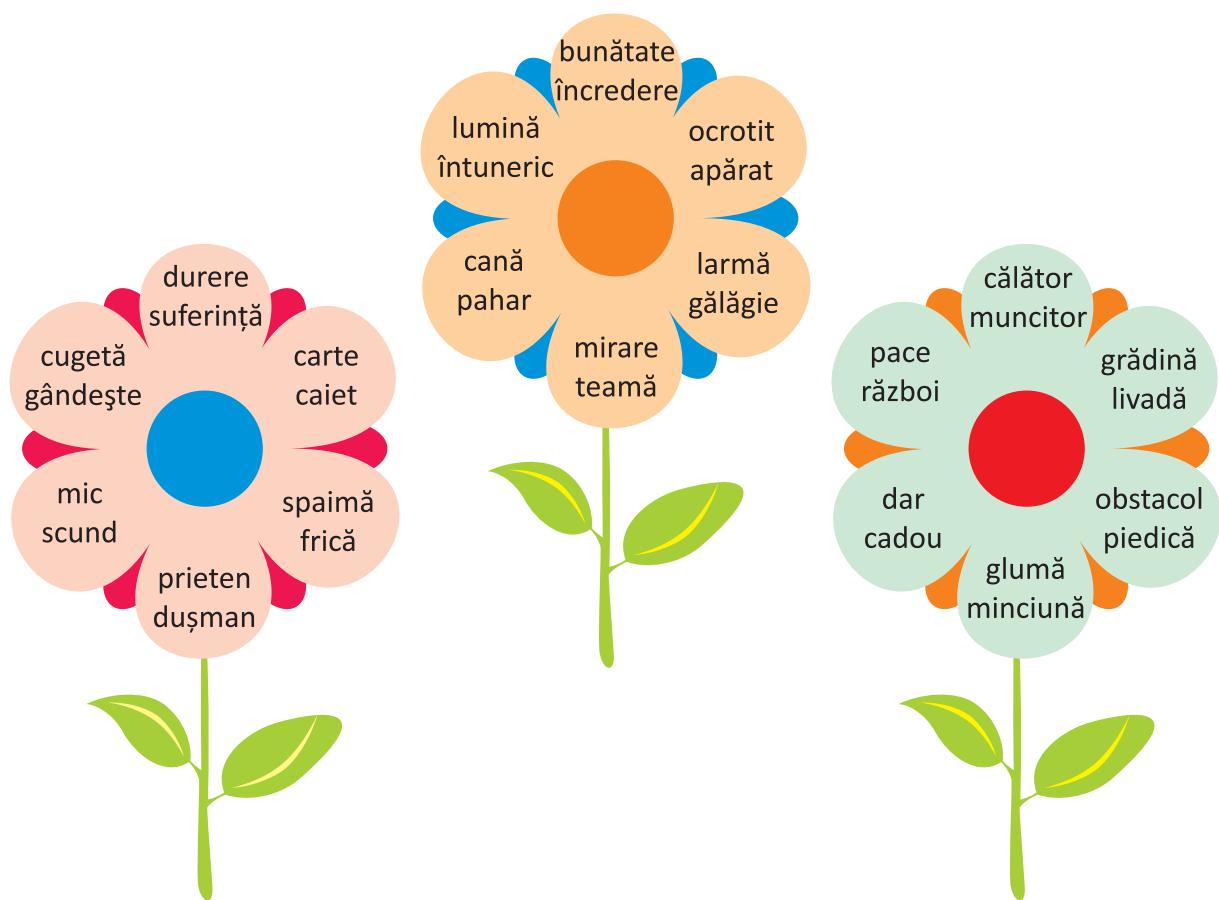
6 instruit

6

SUGESTIE: Folosește dicționarul de sinonime.

- 6 Găsește un cuvânt care are același înțeles cu al cuvântului „*politicos*“. Alcătuiește o propoziție cu acesta.
-
-

- 7 Taie grupurile de cuvinte care nu au înțeles asemănător.

Cuvinte cu sens opus

- 1 Citeşte următorul afiş:

- 2 Găseşte în textul afişului cuvinte cu sens opus celor date. Scrie-le.

murdară → _____

tulbure → _____

moartă → _____

dezorganizează → _____

- 3 Colorează cu aceeași culoare oglinzelile în care sunt scrise cuvinte cu înțeles opus.

lumină

trist

a pierde

întuneric

sătul

gras

a merge

slab

flămând

bun

a înnoda

a deznoda

rău

a sta

jos

blândețe

vesel

asprime

sus

a câştiga

- 4 Alcătuieşte o propoziţie din şase cuvinte în care să foloseşti opusul cuvântului *dezordonat*.

5 Scrie cuvinte cu sens opus, după model.

ne

copt → **necopt**

știut → _____

învățat → _____

dorit → _____

in

capabil → **incapabil**

decis → _____

color → _____

corect → _____

6 Scrie cuvinte cu sens opus cuvintelor date.

1. negru

2. dezordonat

3. fricos

4. cald

5. mare

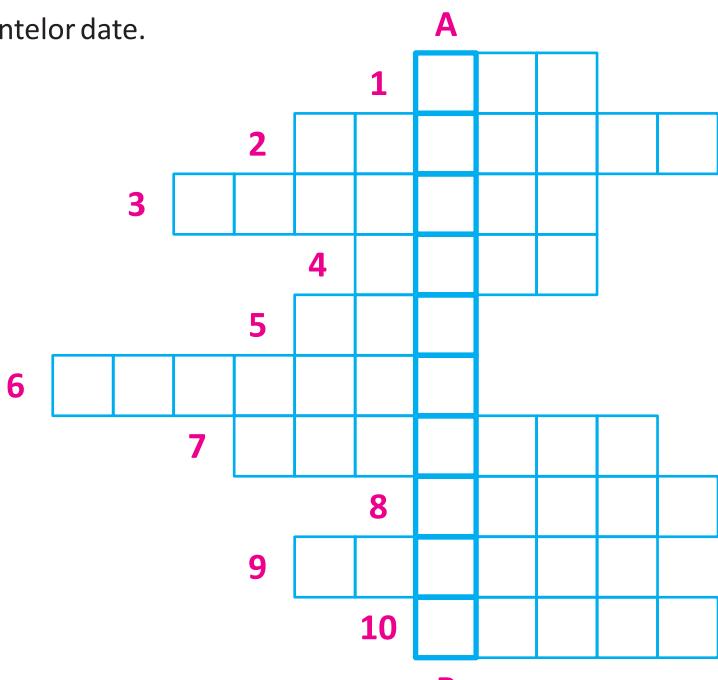
6. darnic

7. întunecos

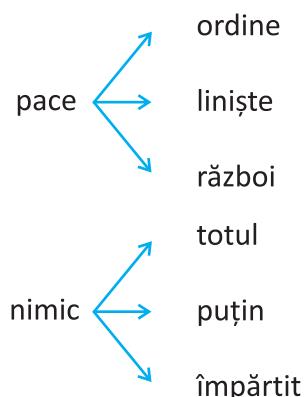
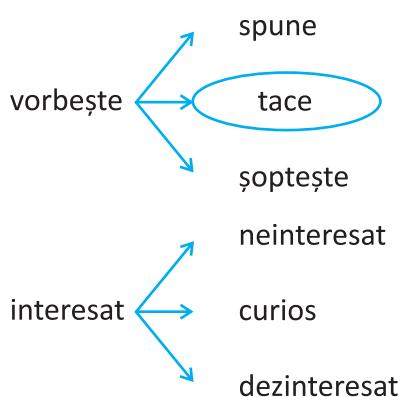
8. trist

9. urât

10. harnic

7 Încercuiește varianta sau variantele corecte, după modelul dat.

8 Completează cu ajutorul cuvintelor potrivite.

În căsuță la pitici,

Lucruri mari?

Nu, lucruri _____ .

Toți o știți pe fata babei

Și n-ați vrea să fiți ca ea,

La nimic nu este bună

Dimpotrivă, este _____ .

Scufița Roșie, drăguța,

Aleargă la bunicuța,

Veselă de când există

Nu-i motiv să fie _____ .

Cuvinte cu mai multe sensuri

- 1 Citeşte dialogul.

— Ioana, doreşti o rochie?
— Da, tată. Nouă.

- Continuă dialogul.

- 2 Subliniază în propoziţiile următoare cuvintele cu aceeaşi formă, dar înțelesuri diferite.

a) Din strugurii culeşi, tatăl meu a făcut un vin gustos.

Primăvara vin stoluri de cocori.

b) Bătrâni de la sate au un port frumos.

Vapoarele încărcate s-au retras în port.

Când e soare puternic, port pe cap o pălărie.

c) Corina sare coarda.

Mama a pus sare în ciorbă.

d) Vara trecută am fost la bunici.

Vara mea a venit la noi.

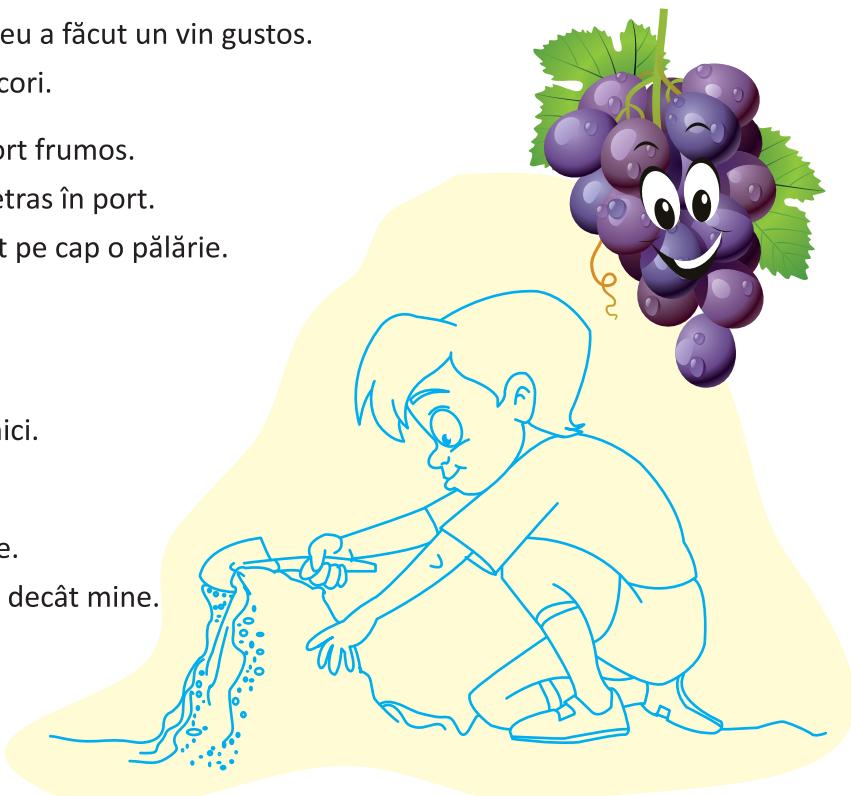
e) Voi merge în tabără la mare.

Fratele meu este mai mare decât mine.

f) Cornul vacii este ascuţit.

Mirela a suflat în corn.

Ce proaspăt e cornul!

3 Taie răspunsurile greșite, acolo unde e cazul.

a) **lună** înseamnă: - astru

- curat
- interval

b) **liliac** înseamnă: - floare

- animal
- busuioc

c) **cos** înseamnă: - găleată

- horn
- paner

d) **liră** înseamnă: - monedă

- instrument muzical
- stea

4 Alcătuiește propoziții în care cuvintele **vie** și **poartă** să aibă înțelesuri diferite.

5 Găsește în propozițiile date cuvinte care pot avea mai multe înțelesuri. Alcătuiește cu ele propoziții interogative.

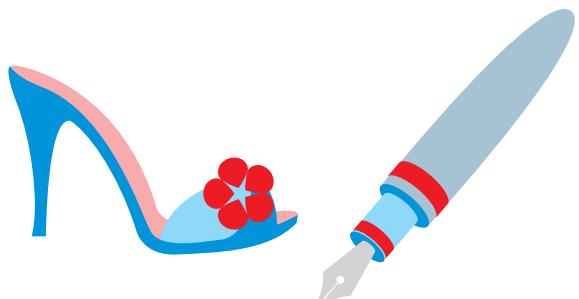
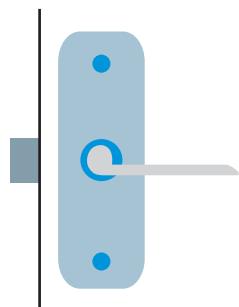
• În unde line, tremură lacul.

• Seara se întorc în sat care cu boi.

• La împărțire am obținut un cât greșit.

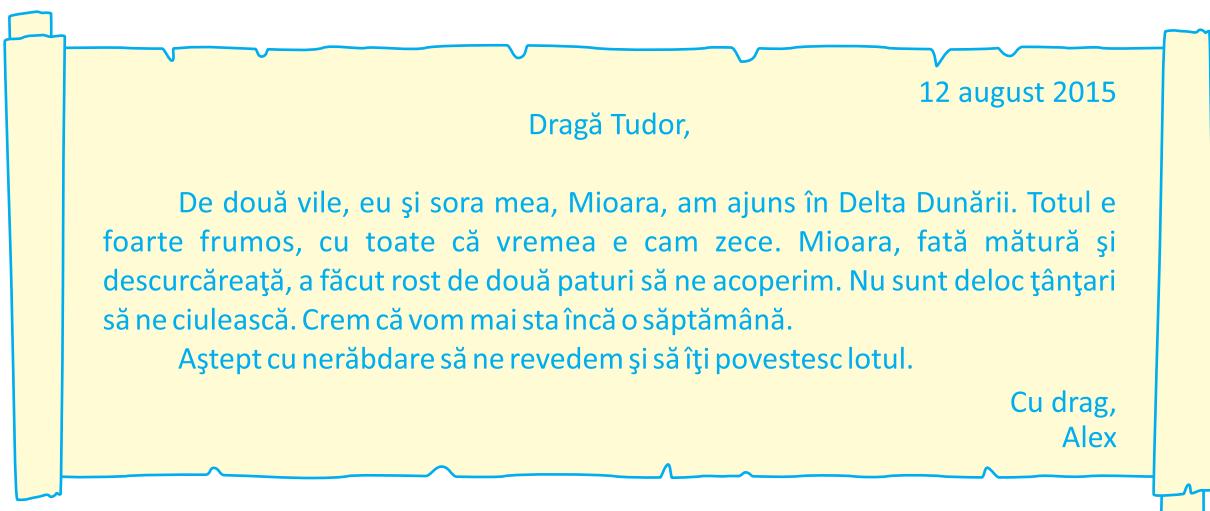
• Restaurantul organizează cine romantice.

6 Găsește cuvântul care face legătura între imagini. Alcătuiește propoziții cu fiecare dintre sensurile cuvintelor găsite.

Cuvinte asemănătoare ca formă, dar diferite ca sens

- 1 În grabă, Alex a scris greșit unele cuvinte în scrisoarea sa. Rescrie corect scrisoarea lui Alex.

- 2 Înlocuieste prima literă a cuvântului dat, cu alte litere, pentru a obține cuvinte noi, conform modelului.

casă	masă				
------	------	--	--	--	--

- Alcătuiește o propoziție de șase cuvinte cu ultimul cuvânt obținut.

- 3 Pentru a obține cuvinte noi, înlocuieste:

prima literă	a doua literă	ultima literă
dor	sac	lac
cor		

4 Schimbă o literă pentru a obține cuvinte noi.

mătără → **pătură**

hătiș → _____

lună → _____

carte → _____

pară → _____

fes → _____

nouă → _____

port → _____

5 Adaugă câte o literă cuvintelor date, pentru a obține cuvinte noi.

tainic → **trainic**

alină → _____

toc → _____

pus → _____

lasă → _____

sat → _____

urs → _____

tai → _____

prun → _____

nor → _____

cor → _____

lamă → _____

6 Citește enunțurile. În fiecare situație, indică sensul cuvintelor.

Mircea este familiar cu întrecerile.

familiar - care este obișnuit, binecunoscut;
- care aparține familiei, legat de familie.

Ionel absentează din cauza unor probleme familiale.

familial - care este obișnuit, binecunoscut;
- care aparține familiei, legat de familie.

Augusta a susținut un examen oral.

oral - care se transmite pe cale verbală;
- program al unei activități, împărțit pe ore.

Maria are un orar încărcat.

orar - care se transmite pe cale verbală;
- program al unei activități, împărțit pe ore.

Repetăm ce am învățat!

- 1 Citește textul:

„Când m-am trezit, se luminase de zi de mult. Cerul era senin și furtuna trecuse. Marea nu mai era învolburată. Spre marea mea uimire, am văzut corabia noastră pe un banc de nisip, în care se împotmolise adusă de flux, până aproape de stâncă pe care fusesem aruncat cu o zi înainte. M-am gândit că mi-ar prinde bine dacă aş lua câte ceva de pe corabie!“

Daniel Defoe, „Robinson Crusoe“

- Alege răspunsul corect.

- a) Fragmentul este un text:

- în versuri.
- în proză.
- dialogat.

- b) Corabia naufragiază din cauza:

- unui atac al piraților.
- unei defecțiuni la motor.
- unei furtuni pe mare.

- c) Expresia care arată unde se împotmolise corabia este:

- „aproape de stâncă“.
- „se luminase de zi“.
- „banc de nisip“.

- Notează din text:

● un cuvânt format din 5 silabe: _____ ;

● două cuvinte care au structura C V C V C: _____ , _____ ;

● propoziția negativă: _____ .

- Găsește în text cuvinte:

✓ cu sens opus cuvintelor: *se întunecase, înnorat, liniștită*.

✓ cu sens asemănător cuvintelor: *mirare, se poticnise*.

- Scrie o propoziție în care cuvântul „banc“ să aibă alt înțeles decât cel din text.

2 Completează enunțurile.

- Perechea de cuvinte „stat“ și „sfat“ sunt cuvinte cu formă _____ și sens _____.
- Perechea de cuvinte „drumet“ și „călător“ sunt cuvinte cu formă _____ și sens _____.
- Perechea de cuvinte „dispreț“ și „respect“ sunt cuvinte cu formă _____ și sens _____.
- Cuvântul „stea“ poate avea mai multe _____.

3 Colorează, respectând codul de culoare:

roșu	→ cuvintele cu sens asemănător
verde	→ cuvintele cu sens opus
galben	→ cuvintele asemănătoare ca formă, dar diferite ca sens
albastru	→ cuvintele cu mai multe sensuri

codru	cuminte	port	flămând
sare	sătul	cuvinte	pădure

4 Completează tabelul după model.

Cuvântul	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus	Cuvânt asemănător ca formă
a sosi	a veni	a pleca	a dosi
înserare			
amic			
luncă			
tăcut			
laș			

- Alcătuiește enunțuri cu patru dintre cuvintele găsite de tine.

Scrierea corectă

Să scriem corect!

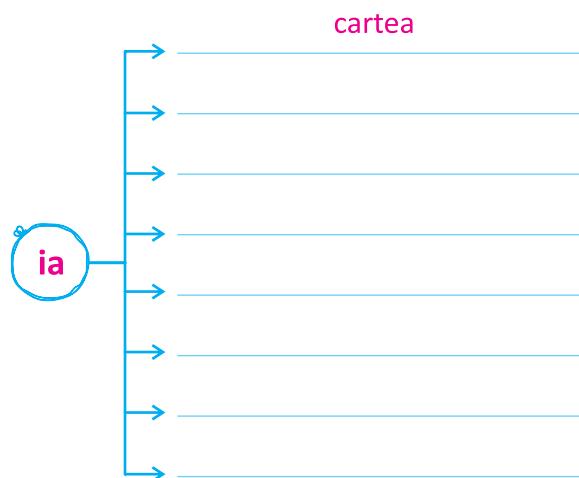
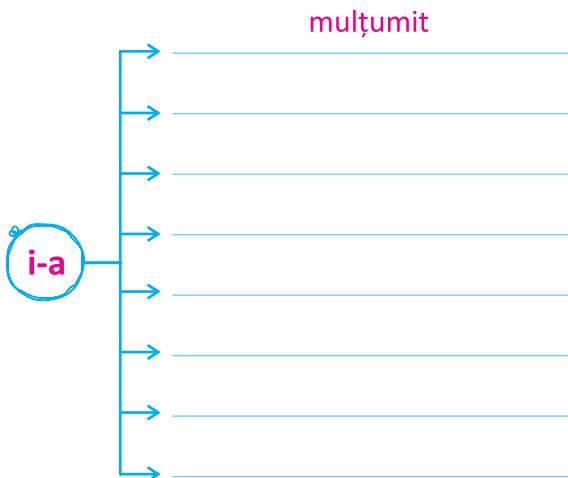
„i-a“ și „ia“

1 Citește enunțurile și încercuiește „i-a“ și „ia“.

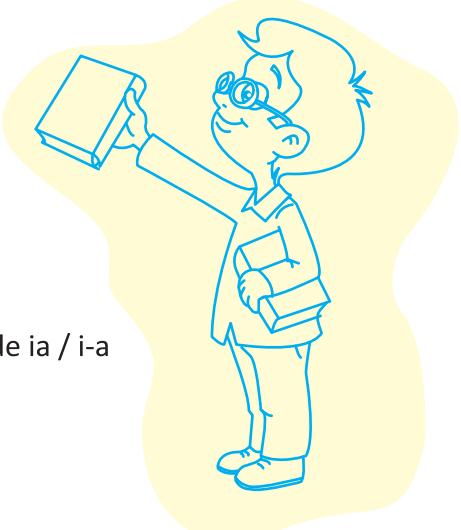
- Lui George i-a apărut în vis Crăiasa Zăpezii.
- Pe drumul spre casă, lui lepurilă i-a ieșit în cale o vulpe.
- Greierele se gândeau de unde să ia mâncare.
- Iepurilă își ia inima în dinți și se apropiu de vulpe.
- Prepelița i-a sfătuit la ce să ia aminte când sunt în zbor.
- Spânul i-a cerut lui Harap-Alb să meargă în pădure să ia pielea cerbului.

2 Completează cu exemple potrivite.

3 Încercuiește varianta corectă.

- Băiatul ia / i-a sfios cartea care ia / i-a atras atenția.
- Tatăl ia / i-a spus să fie atent când ia / i-a medicamentul.
- Dacă își ia / i-a avânt va reuși să își ia / i-a zborul.
- Ia / I-a arătat cum să ia / i-a merele din pom.
- Mariei îi ia / i-a ceva vreme să ajungă la casa bunicii, unde ia / i-a deschis ușa chiar ea, bunica.

4 Completează cu *ia* sau *i-a*.

Bunicul _____ luat mâna nepotului și _____ spus:

— _____ aminte, nepoate. Din viață _____ tot ce este mai bun.

Băiatul _____ sărutat obrajii bătrânlui și _____ promis că o să-i urmeze sfatul.

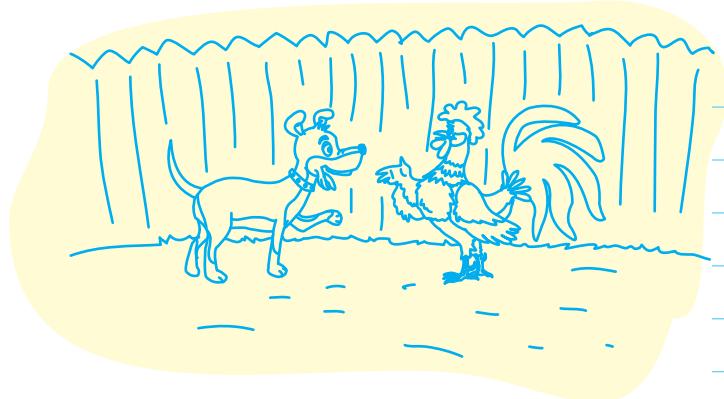
5 Alcătuiește câte două enunțuri cu:

a) ia

b) i-a

c) ia și i-a

6 Alcătuiește un scurt text după imagine folosind grupurile de cuvinte: *i-a cerut, i-a dat, ia osul, ia un grăunte*. Găsește un titlu potrivit.

Să scriem corect!

„i-au“ și „iau“

1 Citește enunțurile și încercuiește „i-au“ și „iau“.

- Mărului din grădină i-au căzut frunzele spulberate de vânt.
- Prietenii i-au organizat stejarului o petrecere.
- Ca să se coacă, fructele iau căldura de la soare.
- Când se înserează, copiii iau drumul casei.
- Iau parte și eu la petrecerea pe care i-au pregătit-o părinții Sorinei.
- I-au spus că eu o să iau premiul pentru cea mai reușită compunere.

2 Completează cu exemple potrivite.

explicat

i-au

→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____

mingea

iau

→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____
→ _____

3 Încercuiește varianta corectă.

- Iau / I-au amintit de promisiunea făcută.
- I-au / Iau propus să lucreze împreună.
- Prietenii mei i-au / iau trenul spre Cluj-Napoca.
- I-au / Iau lăudat pentru că i-au / iau numai note bune.
- Părinții iau / i-au certat pentru că i-au / iau fructe necopate din grădină.
- I-au / Iau spus că iau / i-au avionul mâine dimineață.

4 Completează cu *iau* sau *i-au*.

Vineri, copiii _____ vacanță. Mădălina și Sanda _____ promis bunicului că își vor petrece vacanța la el. _____ telefonat și _____ spus când ajung. _____ pregătit chiar și o surpriză. _____ cumpărat o pereche de ochelari noi.

5 Alcătuiește câte două enunțuri cu:

a) *iau*

b) *i-au*

c) *iau și i-au*

6 Completează tabelul, după modelul dat:

Acum	Ieri
Îi pregătesc ghiozdanul.	I-au pregătit ghiozdanul.
Îi explic rezolvarea problemei.	
Îi spun să fie atent.	
Îi vorbesc despre relieful țării.	
Îi felicită pentru reușita lor.	
Îi arată drumul spre casă.	
Îi mulțumesc pentru ajutor.	

Să scriem corect!

„I-a“ și „la“

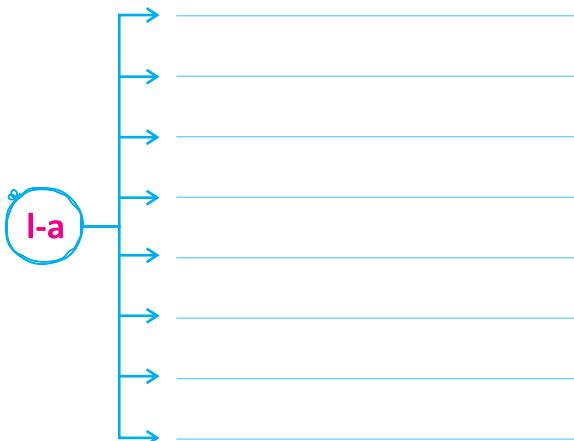
1 Citește enunțurile și încercuiește „I-a“ și „la“.

- L-a sunat chiar acum pe colegul său de bancă.
- Ghidul I-a purtat prin toate încăperile muzeului.
- Prin muncă ajungi la performanță.
- Am coborât din tramvai la a doua stație.
- La plecare, I-a întrebat ce I-a impresionat cel mai mult.

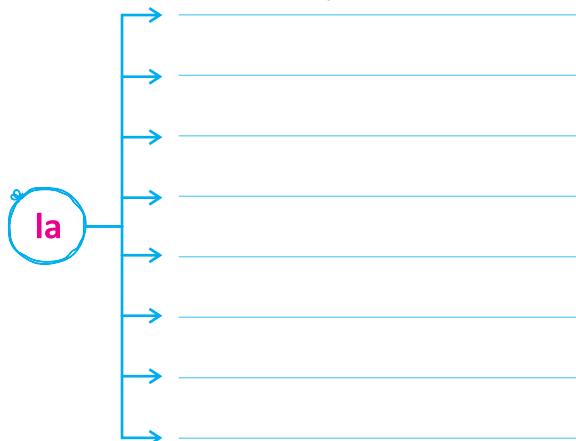

2 Completează cu exemple potrivite.

zărít

pădure

3 Încercuiește varianta corectă.

- La / L-a văzut pe fratele său mai mic cum se juca cu mingea.
- La / L-a premiat pentru lucrarea prezentată.
- Am primit la / I-a plecare un suvenir de la vânzător.
- La / L-a încurajat să participe la / I-a concursul de matematică.
- La / L-a întoarcere, mama la / I-a lăudat și la / I-a sărutat duios pe frunte.
- Mihnea I-a / la invitat pe prietenul său la / I-a spectacolul de la Teatrul Național.

4 Alcătuiește câte două enunțuri cu:

a) la

b) I-a

c) la și I-a

- 5 Completează cu *la* sau *l-a*.

Ursul s-a dus _____ vulpe și i-a spus:

— Unde pot găsi și eu pește?

— Du-te _____ baltă. Bagă coada în apă și așteaptă.

Ursul a făcut cum _____ sfătuit vulpea. La revărsatul zorilor, scoate coada dacă mai poți! Așa _____ păcălit vulpea pe urs, de a rămas fără coadă.

- 6 Completează tabelul, după modelul dat: *Îl laudă*. L-a lăudat.

Acum	Ieri
• <i>Îl impresionează</i>	
• <i>Îl întâmpină</i>	
• <i>Îl prezintă</i>	
• <i>Îl răsplătește</i>	
• <i>Îl felicită</i>	
• <i>Îl informează</i>	

- 7 Alcătuiește un scurt text cu grupurile de cuvinte: *la lac*, *l-a salvat*, *la mal*, *l-a strigat*. Găsește un titlu potrivit.

Să scriem corect!

„ne-am“ și „neam“

1 Citește enunțurile și încercuiește „ne-am“ și „neam“.

- Ne-am împodobit sala de clasă cu baloane și flori.
- Nu ne-am putut hotărî ce lucrări să trimitem la concurs.
- Am plecat în vizită la un neam din partea mamei.
- Dacii au fost un neam de oameni viteji.
- Ne-am apărat țara când vreun alt neam a vrut să ne cucerească.
- Ne-am hotărât să prezentăm din tradițiile și obiceiurile fiecărui neam.

2 Completează cu exemple potrivite.

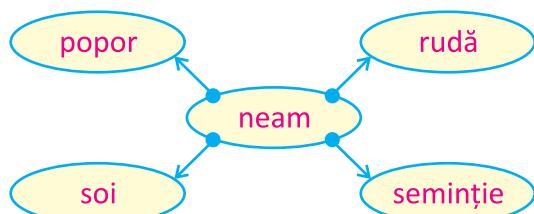
pregătit

ne-am

→ _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____
 → _____

3 Alcătuiește câte un enunț cu fiecare dintre înțelesurile cuvântului „neam“.

4 Încercuiește varianta corectă.

- Ne-am / Neam potolit setea în apa limpede și rece a izvorului.
- Ne-am / Neam bucurat de răcoarea pădurii.
- Nu știu ce ne-am / neam de gâze este acesta.
- Acesta este vecinul meu, nu este un neam / ne-am de-al meu.
- Ne-am / Neam întâlnit cu un neam / ne-am de oameni cărora nu le înțelegeam limba.

- 5 Completează cu *ne-am* sau *neam*.

Părintii noștri plecaseră la un _____ din satul vecin și noi am rămas acasă.

_____ luat săniuțele și _____ dus în grabă la derdeluș. Acolo _____ întâlnit cu Mihai, care este _____ cu noi și _____ dat cu săniuțele până târziu.

Când _____ întors acasă, părintii ne aşteptau îngrijorați.

- 6 Rescrie corect enunțurile.

Neam întâlnit cu toții la un neam din partea bunicii.

Ne-am pregătit să întâmpinăm un ne-am venit din străinătate.

Un ne-am apropiat a spus că neam grăbit cu plecarea.

Neam mândrit mereu că suntem un neam de oameni pașnici.

- 7 Alcătuiește câte două enunțuri cu „ne-am” și „neam”.

● **ne-am**

● **neam**

Să scriem corect!

„ne-a“ și „nea“

1 Citește enunțurile și încercuiește „ne-a“ și „nea“.

- Ne-a explicat unde trebuie să ajungem.
- Bunicul ne-a făcut o surpriză.
- Un strat gros de nea s-a aşternut peste întreaga natură.
- Covorul moale de nea strălucește în lumina soarelui.
- Nea Ilie ne-a spus de unde să luăm materialele necesare.

2 Completează cu exemple potrivite.

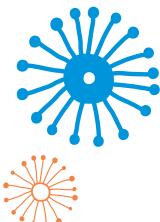
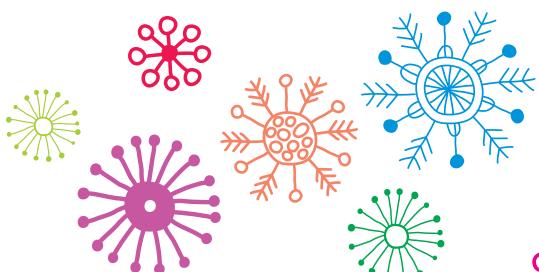
vorbit

ne-a

fulg de

nea

3 Transformă după model.

Ne cheamă.

Ne-a chemat.

Acum	Ieri
Ne așteaptă.	
Ne încântă.	
Ne arată.	
Ne explică.	

4 Încercuiește varianta corectă.

- Prin văzduh au început să danseze steluțe de nea / ne-a.
- Nea / Ne-a vorbit despre drepturile copilului.
- Nea / Ne-a Ion nea / ne-a explicat cum să construim aparatul de zbor.
- Nea / Ne-a adus acasă un pui de căprioară și ne-a / nea rugat să-l îngrijim.
- Înainte de concurs, tata nea / ne-a încurajat și nea / ne-a dorit succes.
- Când nea / ne-a văzut, nea / ne-a Ștefan nea / ne-a strigat să facem un om de nea / ne-a.

5 Completează cu *ne-a* sau *nea*.

La întoarcere, _____ Mihai _____ întrebat:

— Așa _____ fost înțelegerea? Trebuia să fiți demult acasă!

— Iartă-ne, dar _____ reținut frumusețea covorului de _____ care strălucea aşa frumos în lumina soarelui!

Auzind asta, _____ Mihai nu _____ mai certat.

6 Alcătuiește câte două enunțuri cu:

- *nea*

- *ne-a*

- *nea* și *ne-a*

Să scriem corect!

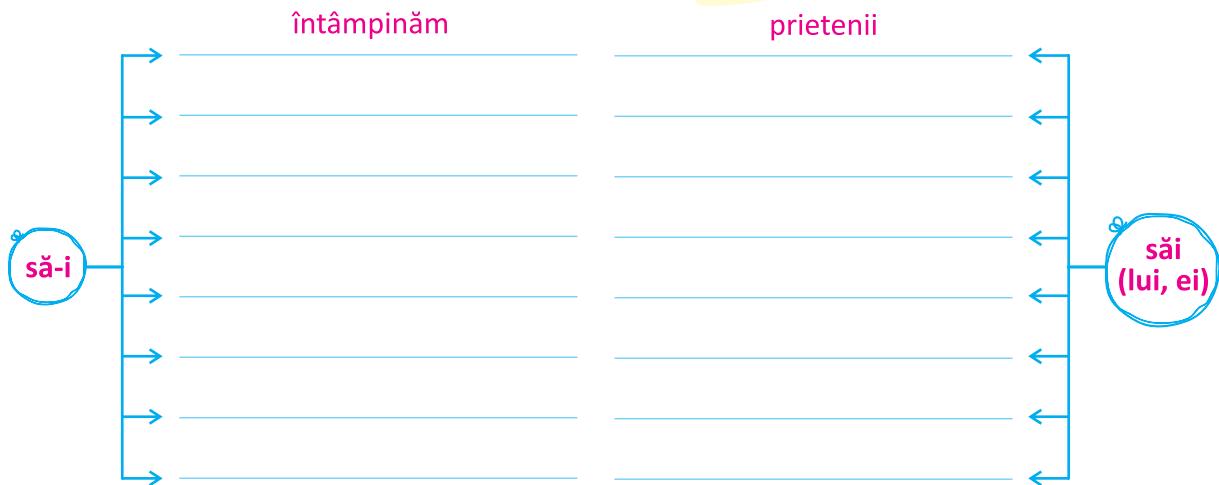
„să-i“ și „săi (lui, ei)“

1 Citește enunțurile și încercuiește „să-i“ și „săi“.

- Nu voia să-i spună mamei despre întâmplarea de la școală.
- Am venit să-i spunem vestea cea bună.
- Prietenii săi au felicitat-o pentru reușită.
- S-a bucurat foarte mult de surpriza colegilor săi.
- Dorea să-i vadă fericiti pe bunicii săi dragi.
- Ar fi bine să-i anunțăm pe părinții săi.

2 Completează cu exemple potrivite.

3 Încercuiește varianta corectă.

- Cloșca și-a dus puii săi / să-i în grădină.
- Părinții săi / să-i i-au cumpărat o bicicletă.
- Săi / Să-i citești povestea cu Harap-Alb.
- Săi / Să-i aduci Mariei cartea pe care și-a împrumutat-o.
- Ochii săi / să-i căutau săi / să-i spună ceva.
- Dorește săi / să-i aştepte la gară pe prietenii săi / să-i.

4 Completează cu *să-i* sau *săi*.

Mâine va fi ziua Mălinei. Colegii _____ de clasă vor _____ facă o surpriză. Se gândesc _____ cumpere flori și _____ comande un tort.

— Poate ar fi bine _____ anunțăm și pe părinții _____ , zice Mihai.

— Mă gândesc _____ invităm și pe ei la școală, propune Maria.

A doua zi, Mălina s-a bucurat foarte mult de surpriza colegilor.

5 Alcătuiește enunțuri cu:

• *săi*

• *să-i*

• *să-i și săi*

6 Alcătuiește un text, în care să folosești ortogramele învățate. Dă-i un titlu potrivit.

Scrierea funcțională

Afișul

Amintește-ți!

Afișul este o înștiințare publică, prin care se dă informații în legătură cu diferitele evenimente (culturale, sportive, caritabile etc.).

Afișul cuprinde: numele organizatorilor, denumirea evenimentului, imagini, data și locația evenimentului.

Școala Gimnazială „Andrei Mureșanu” organizează

Târgul de carte

„Dăruiești o carte, primești o carte”

25 Aprilie 2014

Biblioteca Școlii Gimnaziale „Andrei Mureșanu”
str. Brazilor, nr. 40, Gherla

- Realizează un afiș pentru un eveniment, sportiv sau cultural, desfășurat în școala ta.